

Buriaad-Mongoliin

Y N E N

BK (b) нийтийн B.M. мөхөм ба B.M. респ. TK болон үйлдб. ебл-
на B.M. зөвлөлийн өмөнөөс өдөр бүр нийлэгдэнэ. IX жилд гарча байна.

Закна үнэ:
Sara byriin 1 төгрөг. Алза
гзаруудта 1 төк. 30 мөн. G
дада улста—1 төк. 50 мөн.
Dugaar нөөцөдүн үнэ 5 мөн.
B.M. Ynenii "KOTRONI" газар:
Беркудичик, Центросоюзийн
төв, № 3-23, үнэ. рех. № 304.

Koito kizagaarta kөдөмөрлөгчөдтө кыңгелте өгөнө

Moskva, 22 (T). Koito Kizagaar
ba Buriaad Mongol respyybigiin
Bauunta ba Koito Baigaliin rajoon-
uudta көдөмөрлөх багцаа кыңгыр-
те өгтөкө кыңгелтенүүдтүн тукат
RSFSR-ийн ТКГ ба АКЗ кожорин
1932 онд май 10 тогтоолгит бей-
лүүкө геже RSFSR-ийн АКЗ тог-
тообо.

Tariaubele dkeiigi шидеке

Kubilalta kiigdebe ygei

Zakaamin, M-Şiber ba Jaruuna içyyritei suuriaasa көдөлөө өдii

Cag болзор маниги кылееке ygei.

Dekaabriin 10-nii өдөр finaansiin arkomaadaas өгтөсөн byrid-
kel бол finaansiin frontodo uridaçalan eris kubilalta kiigdebe
ygei геже gereçelze байна. Tere mete deeres karaad yzekede
manal respyybig дотороо мөнгөн зөри елсүүлкө төсөб арай ге-
зе 42,7 kubi gyicedkegdesen байна.

Kerbee dekaabri 1-nii өдөртин медеегер finaansiin төсөб бол
36,4% gyicedkegdesen баibal энүүийн сүүйде арбан конг өнгө-
рөөд байгада dekaabri 10-nii өдөртө 42,7 kubi gyicedkesen, аjaar
арбан конг дотороо 6% өсөлтө өгөсөн азал. Ene бол мөнгө cag
болзор byrimesөн дээрке дөтөлөөд байгада тонç kangalta ygei
тоо бize.

Bidener, ene dorbodoki kvaatal.garasanaas koşo аjaar коjор
sara kagas дотороо kvaataliin төсөбиin 42% gyicedkeed байгада,
енүүийн caana yldesen 58% арбан конгилн болзор дотороо ерке-
бişe gyicedkeekin тula byke кыçee дайçалан елсүүлкө тон çukala
боiбо.

Arban конгилн болзор болбол болсовлигуудта нилеed jikeken
cag болзор мөн болно. Kerbee bykil кыçee çadał ba sanal бодолоо
kanduulza, аңгиin дайсан ба тедени аагintанар болко баруун
„зыуни“ опортунистанар ба албан котрогуудаар кайр гам ygei
төмөцөл Josotoi kubilalta kikees гадана нилеed илalta dabaka болно.

Cag болзор бидеңиги кылееке бize, finaansiin frontodo by-
kil кыçee дайçалан елсүүлкө cag тula jirebe геже медеке.

Urislamziin төлбөриги byrimesөн оруулба

Deede - Ydiin aimagiin, Batun- 102% gyicedkezei.
ripii somonii „Ynen zam“ геже кө- Ene артеel болбол биде
дөө азалин артеel бол дьрbedyçeer urislamziin төлбөриги cag болзо-
ziliin неремзете urislamziin caarsa роос urid gyicedkekiigi тус сом-
zakasaniin bykii төлбөригөө dekaa- нii колкоосуудиги soc. мөриçе-
бриин арбани медеегер karta дө uriba Kamagaанov.

Artmoon Kmilioviin uriaada şuud kariuu cagtii.

Deede - Ydiin aimagiin, Batun- тereçelen үйлдкиги бişe somonu-
ripii somonii зөвлөлийн тырүүлгөe diin зөвлөлийн тырүүлгөçөнериги
нөк. Artmoon Kmilioviin 125% өриiн- uriba, Artmoon Kmilioviin ene uriaa-
гөө сарин salingiin 125% „urila- да byke сомzөвлөлийдтиn тырүүлгө-
mza zakiaad тынүүгее төсөбиги өшөө сентабри sara дотороо гыл-
çөө сентабри sara дотороо гыл- цедкесен тula нөк. Kmiliovi бол, to.

Aimagiin fintasag finaansiin kampaaniigi көтөлбөрилөө ygei.

Mukar Şiberiin aimagin Zaganii 12000 төк. nekeberi jiresen бөгөөд
somon бол 4 дыгээр kvaataliin сомон бол 4 дыгээр kvaataliin
finaansiin төсөбиги араkan 40 га- финансиin төсөбиги араkan 40 га-
ран kubi gyicedkesen байна. ran kubi gyicedkesen байна.
Ene зуура, aimagiin finaansiin Ene зуура, aimagiin finaansiin
tasagiin ноbçоо койрог бaidal деe- тасагиin ноbçоо койрог бaidal деe-
rees çaltagaalza 1, 2, 3-daki kvaar- реes çaltagaalza 1, 2, 3-daki kvaar-
talda cem төлөгдөсөн трагтарийн talda cem төлөгдөсөн трагтарийн
аагciin 6500 төк. оin татари 1000 аагciin 6500 төк. оin татари 1000
төк. мөнөө өне kvaartalда даkin төк. мөнөө өне kvaartalда даkin
сомологдозо nekeberide orсон сомологдозо nekeberide orсон
baina. бaina.
Men тынçелен кuuçан yri геже Men тынçелен кuuçан yri геже

Jөрөегийн somon финфронтодо гынзегеи тасалдалда.

Selengiin aimagiin Jөрөегийн со-
монии зөвлөл бол мөнгөн зөри елсүүлкө III-IV kvaataliin төсөбиги
аракан 44% gyicedkeed байна. аракан 44% gyicedkeed байна.
Tus somonii nam зөвлөлийн emki- Tus somonii nam зөвлөлийн emki-
nyyd бол өне осолд тасалдалиги ныyd бол өне осолд тасалдалиги
даруи cagaa усадкакин тula bykil даруи cagaa усадкакин тula bykil
кыçee елсүүлкө өдii байкаас baita- кыçee елсүүлкө өдii байкаас baita-
гай энүүн тукат саналаç tabiaa гай энүүн тукат саналаç tabiaa
ygei. ygei.
Enүүний caana yldesen 55% oiri- Enүүний caana yldesen 55% oiri-
rin cagaa елсүүлкө зорилгити j- rin cagaa елсүүлкө зорилгити j-
марç ерке бaidalda gyicedkeze ça- марç ерке бaidalda gyicedkeze ça-
дагдана gebel imagta тус finaansiin дагдана gebel imagta тус finaansiin
kampaaniigi тасалдуулза байсан аңгиin дайсанин аагintанартай eris төмөцөсөнii илдарaa dabagdaza
çadagdana. çadagdana. Zimbiin C. Z.

Aimaguud	төсөбөe gyicedkece ни %	өзөлзе сун- сан суурт
Aga	55,7	1
Alair	41,5	8
Bookon	36,7	12
Bargazan	39,4	9
Bauunjin	54,6	2
D. Yde	32,1	14
Jaruuna	31,9	15
Zakaamin	28,2	17
Kiaagta	34,0	13
Kabaansk	54,7	4
M-Şiber	29,0	16
Selenge	38,9	10
Koito Baigal	10,3	18
Tynken	48,3	6
Kori	52,7	3
E. Bulgad	37,9	11

„Ulaan Odonii ekener төлөгчөдiiн erkim yyskeliigi kalaka

Selenge. Jөрөегийн somonii „ula-
an Odon“ артеелин дегедекти еке-
нер төлөгчөд бол дикабри 5-nii өдөр өссөдиңгөө cugлаагаар 15
өкөнүүд мөнгөн саянгиin кам- өкөнүүд мөнгөн саянгиin кам-
пааниин тасаралиги усадкака геже пааниин тасаралиги усадкака геже
дикабриin 3 нii өдөрөөс 10 нii өдөр кыртел габçагай өдөр сонос-
козо өссөдиңгөө дундаас 2 кы- козо өссөдиңгөө дундаас 2 кы-
ниги бригада болгозо ба 1 кыниги ниги бригада болгозо ба 1 кыниги
мөнгөн саянгиin поосто байгуул- мөнгөн саянгиin поосто байгуул-
лаi. лаi.
Gadana өссөдиңгөө cugлаагаар Gadana өссөдиңгөө cugлаагаар
малин өбөлзөнii тус саянар кел- малин өбөлзөнii тус саянар кел-
еçе, byke малaa дулаан байраар еçе, byke малaa дулаан байраар
дыррен kangakiigi cag дарудани дыррен kangakiigi cag дарудани
çалгaza байкиги кееçеке ба малин- çалгaza байкиги кееçеке ба малин-
гаа төлиги 100% саянар abka, ггаа төлиги 100% саянар abka,
тыньес гадана өссөдиңгөө дотор- тыньес гадана өссөдиңгөө дотор-
ки ердem ygeigi 1933 онii январь- ки ердem ygeigi 1933 онii январь-
ай өдөр кыртел габçагай өдөр сонос- ай өдөр кыртел габçагай өдөр сонос-
козо өссөдиңгөө дундаас 2 кы- козо өссөдиңгөө дундаас 2 кы-
ниги бригада болгозо ба 1 кыниги ниги бригада болгозо ба 1 кыниги
мөнгөн саянгиin поосто байгуул- мөнгөн саянгиin поосто байгуул-
лаi. лаi.
Ynenii габçагай C. Z. Ynenii габçагай C. Z. Zimbiin.

Аңгиин серемзиин мөкөөдосон тариаа бедекелиги болшовлигиин ударидалгаар kangaa ygeigees

Bookonii aikomiin тоbçоон тариагдзай

Kozomdogçod энүүнеes улaс төриin тоbçолolго кiiзе тариаа бедекелиги
болзортони gyicedkeke Josotoi

BK(b) NAMIIN BURMOZKOMIIN TOBÇOONII TOGTOOL

1. Аңгиин серемзиин мөкөөдосонii аçаар колкооз, зөвлөлтө апа-
раад нiiте деереe ба мөн нaмиин апаpаадтаç аңгиин боруу етегед-
дыд сурган оросон, тариагii ypisen ба ниусан, нaмиин апаpаадiiн
zarim ударидagçад (Iliin) ниударгачуудтaи гуибалдaсан ба ниудар-
гачуудаас тариаа бедекелде есегүүеке jабадал jikeдeсen байна.
Bookonii aimagiin комитeеdiiн тоbçооги тариаа бедекелиги
болшовлигиин ударидалгаар kangaa çадаа ygei тula тараака.
Mozkomiin емкидкен—заабарилagçадiiн келтесте 3 конгiiн
торшо дотр Bookonii aimagiin ударидаридакa cостаавиги (секритaар,
sojol—суртал нeбтергeçе ба агитааca—нeбтерeлийн келтесиги) дааг-
çад олkiги даалгакa.
Aimagiin комитeеdiiн eелсeтe бişe пleenymiigi өнгөргөkiigi
тариаа бедекелиги курдабçалкa—тыргeдкeкиги ба Bookonii aim-
agiin нaмиин емкiiн бaidалиги çалгакiiн тula нөк. Markizov тырүү-
лeгçeтeйгeер нөкeд Markizov, Dabaagiin ба Verkodyyov гeççe-
дeер комiiс байгуулкa.
BK(b)N Burmozkomiin секретaар Jirbaанov.

BK(b) N-IIN KIZKOMIIN TOGTOOL

BK(b)N Burmozkomiin тоbçоонii dekaabri 17 нii өдөрiin Book-
konii aimagiin нaмиин ударидалга тукат: „Аңгиин серемзиин мөкөө-
досонii аçаар колкооз, зөвлөлтө апаpаад нiiте деереe ба мөн нa-
миин апаpаадтаç аңгиин боруу етегедьд сурган оросон, тариагii
ypisen ба ниусан, нaмиин апаpаадiiн зарим ударидagçад (Iliin)
ниударгачуудтaи гуибалдaсан ба ниударгачуудаас тариаа бедекел-
де есегүүеке jабадал jikeдeсen байна. Bookonii Aikomiin тоbçоо-
ниги тариаа бедекелиги болшовлигиин угаридалгаар kangaa çадаа
ygei тula тар. aka гeсeн шидекеberiiги зөбçөлгөe.
2. Burmozkomoор томилөгдосон Markizoviiн комiiстө Booko-
onii aimagiin нaмиин емкiiги oiriin болзото тариаа бедекелин төс-
биги cem gyicedkeke jабадалда емкилке тукат byke кемзeенүүдii-
ги абkiги дурaдкaкa.
BK(b) Namiin Kizkomiin секретaар Leonov.

„Ain“ артеелин та рлаа өбөсөнi кеере кептене.

Bookonii aimagiin 2 дугаар Го-
толин „Ain“ геже артеel мөнөө
cag болтор өбөсө тариагaa курияa-
за абаа ygei, тедени ургасан га-
зар деереe кeптене. Yлгeрлeбeл;
Улаабар геже çalgada 25 букал
овлоос кeптене. Basa олон букал
өбөсө comogдоо ygei кeптене.
Ene өбөсө тариагiiни мал адуу-
сан идeдeг ба kargуугаар jабагçад
ypин дуусaza байна. Колкоозiiн
пpавлeни бол өне кеере кeптeсeн
өбөсө тариагaa зөкө тукат кем-
зee абана ygei.
Darui кемзee абаз өне өбөсө
тариагиги зөөлгөкө ба зeметeдe
çanga кемзee абка Josotoi.
Ynenii бригаада: Doli-
joon Modosoon.

Niudargan Denilsov koro, saad kiize bai na.

Bookon aimagiin 2 дугаар Гу-
талиин „Ain“ геже артеelдa ниудар-
ган баян Denilsov гeççe çурга-
aa оpод тариаа бедекелин кам-
паанида саад тыбeг учаруулкa ко-
рото jабуулга кiiбe. Zиçeeлeбeл: өне
Denilsov трагтарийн золоошo болзо
jабака зуураа трагтарийн 4 тькii-
yyr korto седкеeлeр ygei болгосон
ба тариаа бедекелин төлөг jабаза
байкада „трагтарча jабака ygeit“
надиги кыçeer көдөлгөкө joso
ygeit“ геке мeтeер аашалба.
Ene Denilsov бол urida Josotoi
ниударган баян jабasa, кeдeн
олон кeлeсөнчөнiiги зарaza байсан
aad, конинii аpиса кeдeрeç артеeлдa
çурган оросон байна.
Ene ниударганиги колкоозоos
koloduulza зokiko кемзee абка
кeрeгтeй.
Ynenii бригаада: Doli-
joon Madosoon.

Bur. Ynenii неремзете колкоозоos yлигeр абaгтii

(Ekired Bulgad).
Hogootiin беlegiiн Bur Ynen
geze колкооз бол тариакурiaаlгиin
ба тариабедекелин yдe зөбөeр
көдөмөрлөө емкидкeçe, yнeкeрeçe
болшовлиг теemпeер көдөлсөнii аçаар
тариакурiaаlгaa болзор доторони
ергeмтeй дьyргeçe, одоо тариаа-
beдекелин төсөбиги 100% gyiced-
kebe. Tus колкооз бол finaansiin
kamпaани, өбөсөbeдекелин талаар
бeлeг дотороо urid jаbана. Oдоо
ypisenii тариаа kadagalza, kаbapиин
таилгада еpгeмтeй төкөөрçө байна.
Gadana тус колкоозиги Buriaad
Mongoliin Ynen çeef doroo аbça
socialis гeрeç бiçeç саякан ба-
талба. BM Ynenii çeef абасанин ka-
риуу бeлeг болгон Bur Ynenii нe-
рeмзeтe колкооз бол 12 пьyд тар-
иаа ул төсөб деереe нeмeçe уг-

Gaaranciin татабарииги дьyргeл ygei korto sedkeleer yригçeдeтeй eris төмeçeкe

Manal B.M. respyybig дотр
одоо zилин гааранca татабариин
төсөбнi бол, kamta 35500 ceentнiр
aad, dekaabriin 15-nii медеегeр
аракан геже зилиңгее төсөбиin
22 kubi gyicedkesen байна. Aima-
гуудаарни илган karabal: Zakaa-
min zилин төсөбиги 2,3 kubi, Aga
төсөбөe 6,1 kubi, Alair 24,4 kubi,
Bookon 24,1 kubi, M-Şiber 6,9
kubi г. м. төсөбөe gyicedkeze
оайка jum.
Oлонki aimaguudiin теemтeй
колкоозууд, „Burmykomol“ тpeст
болбол гааранцин татабарииги ту-
шаака газартаа тушаагii өeсe-
дiңгeçe кeрeгceлдe гaргадag yри-
дeг учарууд yгeер ygei олон
yзeгдeнe. Zиçeeлeбeл: Alairii aim-
agiin „Burmykomol“ 251 c. 97 k.
гааранцин татабарииги ypisen мөн
aimagiin теemтeй колкоозууд
kamta 49 ceentнiр 78 kiilo yриbe
aimag дотороо kamta 301 c. 75 k.
ypisen байна шуу. Bookonii aimag
дотр karabal: „Burmykomol“ 41
c. 51 k., колкоозууд ба өмçинii
азатанин талаар kamta 350 c. 77
kiilo, дьн kamta 392 ceentнiр ба
29 kiilo ypisen. Deede Ydiin aim-
agiin дотр kamta 1151 c. 57 k,
yригdebe азai. Byke respyybig
дотороо 1845 ceentнiр 60 kiilo
ypиçen байна.

Gaaranciin татабарии ги тушаасани byridkel (1932 онii dekaabri 15 нii медеегeр)

Aimaduud	Gyicedke- сени %
Aga	6,1
Zakaamin	2,3
Tynken	23,7
Bargazan	14,8
Kori	51,4
Selenge	21,9
E-Bulgad	16,9
Kabaan	26,8
Kiaagta	17,3
Alair	24,4
D.Yde	26,7
M-Şiber	6,9
Bookon	24,1
Kamta	22%

2 дугаар теориин өдөртө бедекел Negen surgaal бişe жуу?

Ynen сонинii редагча бол 2
дугаар теориин өдөртө B. K. S-
ziin ба Modonii завoodiin емки-
nyyd jaaza бедекeçe байсангii
çалгalta киисенii темдeгтeйдиги
дооро толилобо.
Nерлeгдeдeç емкinyд теориин
өдөрлгii өнгөргөкө бедекелде
нилeed кананкатaи оросон болбоç
өнөкiл кeдii дакин заагдaдag
дutuуги илeryлнe гeбeл Burkop-
sojuuziin дeгeдe гурбан janziiн
суржуули нaмиин суржуули, комсо-
мoолин суржуули, улaс төриin jа-
база байгаа бодолго yзeкe дыкeриг

ede гурбан камтараа negendor
теориин өдөртө бедекeçe кeçeел
boldoгooç заримани jarildaadaa
kабаадaкa ygei байка учараас
кeçeелдeçe jиpгeçeд өсөрөнө геже
санaгдaкa байна. Abaадç yзeбeл
улaс төриin мөнөнiiн бодолгиги
шинзeлeн yзeкe бедекелтeй кынтeй
саякан кандидатaд болсон кандi-
даadiн суржуулда jабаза байгaa
jaaza тeнeн oйлгокoб? Enүүн
дeрeес кeçeелдeçe jабагçадiiн
өeркeнeи мөн боино шуу.
Ene сургаал бол caaçадаа jike
oilгогдоко Josotoi кeрeг байна.

Burkopsojuuziinkid jамараар бедекeçe байнаб

Burkopsojuuziin дeгeдe байгаа
гурбан janziiн суржуулиудани
kamтарааa коjордугаар теориин
нeгe өдөртө бедекeçe көдөлeи-
риin кeçeлиги долоо дакин киисeн
байна.
Jөрө бодөбөл, коjордугаар теo-
риин нeгe өдөртө бедекeçe көдөл-
мөниги нилeed саянар yçкeн jа-
буулкиги еpемeлзee байсанболбоç

2—дугаар теориин өдөртө modonii завoodiinkin кер зeрge бедекнeб?

Deede—Ydiin modonii завoodiin
нaмиин ypийн дeгeдeкeи нaмиин
тыкe суралçакa дыкeриг ба кан-
дидaатнaрин тыкeриг коjор бол 2
дугаар теориин нeгe өдөртө кам-
таран бедекeл кiiзе байна. Eдeнii
кeçeелин гaдaа тaлаас кapaад бай-
када суралçакa Josotoi теemee
төгсөкөшө jабaсан ба теориин
нeгe өдөр кыpтeлe бaсa 2 кeçeел
кiiзe мөн нилeed саянар суралçа-
каарç байсан кeбeртeй. Geбeç, кe-
çeелин jабаçиги ширтeн кapaзa
байкада сурaггaнaрин кeçeнeн
oilгозо байсанин сeзeглeмeр байна.
Yлгeрлeбeл: dekaabriin 19 нii кe-
çeелдe кeçeелиги ударидaгçани сурал-
çакa Josotoi байсан „Kapitalиcтиin

Сантаi jирезeн кiçeлтeй кaндaкa

емкиeс зokiko кемзeенүүдiiги
абадаг ба комсомoолчууд идeб-
китeй jабадаг байна.
Basa гурбан дыкeриги камта-
каcанaaç cугларакa jабадал сula
болсон болoитaй. Keçeел дeрeçe зар-
им сурaгçадани нилeed идeбaтe-
гeер асуудал табика ба асуудалиг

2—дугаар теориин өдөртө modonii завoodiinkin кер зeрge бедекнeб?

емкиeс зokiko кемзeенүүдiiги
абадаг ба комсомoолчууд идeб-
китeй jабадаг байна.
Basa гурбан дыкeриги камта-
каcанaaç cугларакa jабадал сula
болсон болoитaй. Keçeел дeрeçe зар-
им сурaгçадани нилeed идeбaтe-
гeер асуудал табика ба асуудалиг

Namiin байгуулалта

kariuucaka байна, заримани асуудал
табика ygei ба асуудалиги кариуу-
лаза çадaka ygei сууна. Enүүн
дeрeес бодобол заримани нилeed
бедекелтeй болзо байсан ба зар-
имани бедекел ygei байна.
D. Budazabiin

стабилизацин төгөскөл“ гeсeн тe-
мe төбиin сониноос унçаза, уда-
ни тынүүгeе удкиги сурaгçанaртa
богониконoor jаризa өгçө кeçeелeе
өнгөргөсөн байна.
Kеçeелин byke yргeлзeлeдe сур-
рагçанaрин зьгeеç нeгeç асуудал
табигдaa ygei jума суралçакa тe-
мeе дуасан унçасанигaa сүүлeр
oilгобуут геже ударидaгçани асуу-
на. Bага, сaга; тiiмeç сaин бiçeер
гeжe сурaгçанар кариууcана. Jөрө
кapaзa байкада тiiмe мeетeдeер
кeçeел jабуулкaдa сурaгçанар өe-
сөдөө асуудалиги идeбкитeй кeлceл
yгeй ганçакан соносод байкадаa
кeçeелин өмөнө табигдaсан зорил-
го gyicedkegдeкe ygei байна. C—d

Malaa casan ūurganaas kamagaalka

Aga ba Deede-Ydiin aimagta maliini mēnē boltol dulaan bairada oruulagdaa ēdii, casan deere kēldēzē baina

Syilliin bolzor ęngęrsęer 10 konog bolbo

Zyyn Sibiri Kizaartiin gyicedkeke Komiteediin togtooliin josoor kolkoz, sovkoziin ba kolkoziin tavaariin feermiin bykii aduu maluud Dekaabri 15 boltol ebeliin dulaan ba dulaalsan bairada gyiced oruulagdaa josotoi baises. Enyyn tukai manai somondo bigędeser nileed yni cag ęngęręed baina.

Aimagiin gyicedkeke komiteed byken, somonii zęblęl byken ba kolkoziin pravleeni byken ene togtooliin josoor bykii malaa cag bolzor dotoroo dulaan ba dulaalsan bairaar kangaka ujalgatai baises aadla, odoo yjiin baidal deeres baicaza yzebel olonki aimagduu bol enyyniiti gyicedkeze ęadaa ēdii, ede aimagiin ba somonii emkinyid bolbol maliin ebęlzęlgi kęjorđaki asuudalda toołozo „celzeende tabika“, „ęeręę bytekede naidaka“ ba oportuniis josoor keregseke ygei yzel ene ebęlzęlgiin beledkei ekilsen cagaas koįso mēnē kyrtel ygelzeeseer.

Bide bol Agiin aimag bolbol yndesen mal azaltai aimag bęgęed nyddel ba zarimdag nyddeliin tebeer mal ęskębaridęge baises tula ene aimagta gazariin reformuun bariigiin tēsbęigi kurdabęalan gyicedkeke ba bykii zoteekniigi bariigiigi cag bolzortoni dusaaka bolon ebęse tezeel beledkeze maliin ebęlzęlgiin beledkei ertes jabuulka tukai ilan-gajaa ęukala sanal bodol tabiza baises.

Ene aimag maliin ebęlzęlgiin beledkei ali zerge jabuulza baises tukai kęjor gurban uđaa tuskai kuudasa emkidkeze, olon niitiin syyzmelel ba salgaltada tabisan, ene gazariin reformiin bariigiigi ali zerge jabuulza baises bykii baidaliigi ūaigaza yzekiin tula ęeriingę tuskai brigadaa ilgesen bęgęed ene bol mēn nileed jikeken alduu dutuu garęa baisesniigi byrimęsen ileryysen tyyn

tukai bide saitar bięesen azai. Gebeę, ene aimagiin emkinyid bol enyyniiti surgaal bolgozo, tede alduu dutuugaa jabuud dunda zaasaa, caaęadaa maliin ebęlzęlgiin tēlęe bolsoviig temecel emkidkesen ygei kebertei. Ene bol juu kelneb gekede, aimagiin nam, zęblęliin ba kolkoziin emkinyid bol ynbesen azal bolko mal azaliin asuudaliigi oportuniis josoor keregseer ygei „ęeręę bytekede“ naidasani labtai gereęele-gdene.

Ziseelbel: tus aimagiin, Mogaliitiin somondo ene ziliin gazariin reformiin tēsbęer kamta 10 garan eldeb zyliliin bariilga ba kiize, ene Dikaabriin syil boltol byrimęsen gyicedkeke josotoi baises aadla mēnē yjede araikān 50 kubi gyicedkeed baina. Geke zuura bykii maliini casan deere kęldęze baina.

Enyynii ūaltagaaniini juub gekede, kamagiin tyryyn kędelmęriin kyęen, onoko morid, bariilgiin keregseel ba zebsegyd geke meteton dutamag baises uęaraas bolnogene. Ede ūaltagaan bariiza, bariilgiin kędelmęriigi koįso tazaza suuka cag geęe juu? Ton tiime bięe. Bolsoviiguudiin daba ygei dabaan ba getelze ęadaa ygei berkeęeel geze jęrędęe baigaa ygei juu.

Dotoriin arga zyinyid bolko bariilgiin keregseel kuņan ger, ambaar, sarai g.m. byrimęsen elsyylze, azal kędelmęrię zębęer emkidkeze, bariilgiin kędelmęrię sain sain gabęagaicuud ba ęadamar darkaęuudiigi gyiced kandaulza, ęeędiingęe kolkoos dotori kędelmęrię byrimęsen elsyylsenil ecesee ene bariilgiin tēsbęigi gyicedkeze jaakadaa bolko ygeib?

ynękeereel bolko. Iime kemzeenyidiigi cag bolzortoni jabuulza dal, koto, koriogoo dulaakanaar bariiza mēnē malaa dulaan bairaar kangaađ baises erkim sain kol-

koosuudiin bolsoviig kędelmęriin turęalga bol enyyniiti bodoto keregdeere todorkoi zaaza eęęe baina.

Basa, Deede—Ydiin aimagiin lbolgiin somondo maliin dulaan bairiin bariilgiigi cag bolzor dotoroo bariiza duusaad, odoo yjiin ęanga kyitende bykii malaa dulaan bairada oruulkaas gadana „Kominteerne“ metiin kolkoosuud ebęse tezeeliigi kerkin jaakin arbilza, malaa kaisan geze sainaar ondo oruulka tukai asuudal tabiza mēnē kabarzaa tēkęręzę, bykii kyize ene ęukala keregte kandaulza baikada, tus aimagiin bęgęed zergelze suusan Acagad, Dabaata metiin somonuudta ton ondoo zurag karagdaa kaika juma.

Acagad, Dabaatiin somondo odoo zilde bariigdaa zoteekniigiin bariilga tasaldaza, olonki kolkoosuudiin kamtiin maluud dulaan baira ygei uęaraas casan ūurganda ba ene ebęliin kyitende caęaan talda konozo baina. Ene bol aimagiin emkinyidiin kętelberii zaabari bodoto tusalamza ygei kokidoko deeres bolson bolbo geke zuura kamagiin tyryyn ene kolkoosuud bol deere dursagdasan josoor dotoriin arga zyinyidiigi keregleze ęadaa ygei baisesni gem mēn bolno.

Kolkoos, sovkoos ba tavaariin fermiin aduu maluudiigi dulaan ba dulaalsan bairada oruulka cag bolzor bol Dekaabri 15 da gyicede odoo 10 konog ęngęręed baina. Mēnē cag kyileze suuka arga bolibo. Bariilgiin kędelmęriigi caaęadaa eręemtei jabuulka ba ebęse tezeeliin zasiigi kerkin arbilka tukai ęukala kemzeenyidiigi tēbęlęe kyize zailaęa ygei bolood baina. Nam, zęblęliin ba kolkoziin emkinyid bolon ęrgen olon kolkooson aduu malaa casan ūurganaas kamgaalkiin tēlęe bykii kyee daįęalan elsyylke josotoi.

„Kominteerne“ komuuna bol kabarzaa tēkęręzę ekilbe.

Deede Ydiin aimagiin lbolgiin somonii „Kominteerne“ komuuna bolbol ene ziliin ebęse kuriaalgiin kampaanida tēsbęer gyicedkesen ygei. Uęar juub gekede; negende odoo ziliin ilke usanii yjer ba kęjorto ene komuuniin pravleeni bol ebęse kuriaalgiin yjede maliin tezeeliigi sainaar beledkeke tukai ali bykii sanal bodol tabisan ygei, karin „yjer bolbo ebęse kuriaakiin arga ygei bolbo“—geze sanaagaa amarađ suusan.

Enyynii ildaraa ebęseni ton baka. Mēnē yjede ebęseni beledkele kamta 1280 ceentnir ebęse tuęaaka tēsbęer gyicedkeed baikađ caanani yldesen ebęseni komuuniin kamtiin ba feermiin maldani kaanaę kyryke ygei. Mēnē niur deere baises ebęsiigi aduu maldaa kamagiin baka kemeer idyiyibel fevrali sara boltol arai geze kyreed duusaęaka—lime berkeęeel tokiooldood baina.

Kerbee cag bolzor dotoroo ebęse tezeeliin tukai sanal bodol tabigdaa, bolsoviig jasonii temecel emkidkedesen baibal ene berkeęeel uęta tokiooldoko ygei baises, geze dakin daktaka keregtei. Ene arga zyinyidiigi cag deereni keregleze ęadaa ygei baisesni gem mēn bolno.

Odoo yjede, tus „kominteerne“ komuuniin kętelberilęeđ selge-deze ūinedkeędeseni ecesee maliin ebęlzęlgiigi kerkin emkidkedesen tukai asuudal tabigdaa tus ebęlzęlgiin beledkeiin dutuu dunda

zyilyydiigi byrimęsen ileryylze, tede dutuugaa kerkin zasaka tukai ali bykii ęukala kemzeenyidiigi tēbęlęedęsen baina.

Ziseelbel: ebęse tezeeliin bykii reęyryse elsyylze tēsbę zokiooko, malaa dulaan bairada oruulka ba kamagiin tyryyn sain bilęeeretel gazar sungan olzo, malaa aduulka kabarzaa tēkęręzę ekilbe. Ene kabarzaagi mēnē cag bolzortoni tēkęręzę, belen bolgodd kabar erte malaa bilęeerii deere gargaza aduulbal ene komuuna bol keden zuun ceentnir ebęse arbilza ęada-kani labtai.

Tus kabarzaanil bariilgada mēnē byke kędelmęręd ba kędelmęriin moridiigi elsyylze gargasan ba tus kabarzaagi kerkin tēkęręziin tēsbę zokioozo enyyniigi cag bolzor dotoroo byrimęsen gyicedkeke kariuucalga ba kętelberiiigtuskai komiis songozo tyinde daalgasan baina.

Ene bolbol odoo ziliin ebęsenii komorto tuiilin jike aza akuin udkatai bolno. Kerbee jigeze dotoriin arga zyinyidiigi ęrgęnęer ba zębęer keregleze ęadaa ygei bol kabariin katuu berke cagta ebęse tezeel dutaza, aduu maliini turaza ykekiin ajuul jeryylkeni kolo bięe. Geke zuura salgār noębo ba kaikaramza ygei baiza kykylsen neęetolologi mal bolbol socialiis mal azaliigi kęgyylke jabadaldā tuiilin jike kortoi saad bolko bęgęed ene bol imagta angiiin daisanii teer-

mede usa jylsen kereg bolko azai.

Uęar iimede „kominteerne“ komuuniin pravleeni ba bykii geęy-ydiin mēnē yjede gol ęukala bolgoko zorilgo bolbol mēnē ekileed baises ene sain ysykelnee caaęa-ni azal kereg deere bejelyylen gyicedkeze, malaa dulaan bairada sain baigaza, ebęse tezeeliigi narilan gammaza aduu malaa sain karuu-saar kangaza—maliin ebęlzęlgiigi bytemzetel ęngęręgeke.

„Kominteerne“ bol aduu maliin toogiin talaar Deede Ydiin aimag dotoroo erkim suuri ezelke tomoko kolkoosuudiin negen mēn bolno. Tiime tula aimagiin emkinyid bol ene komuuniin maliin ebęlzęlgiin kędelmęrię bodoto tusalamza zyylke ba kętelberii zaabariaar kangaka ujalgatai. Geke zuura, ene ęukala kereg bol enyyniiriidā ton dutamag uęarass kokidoltoi baises.

Ene komuuna bolbol tariaa beledkeiin ziliin tēsbę ba bięe bięe aza akuin bolon ulas tēriin udkatai kampaaniin tēsbęigi bytemzetel gyicedkesen baika tula socialiis mal azaliin frootodę mēn tyynęelen ilalta dabaka beze geze naidagdana. Mēnē ūineleed baises kętelberilęeđ bol kolkoziin geęyidiigi enynde daįęalan elsyylze, maliin ebęlzęlęde sanalaa tabika jabadaliigi suladka-ka ygei josotoi,

Geęyyn.

Reformiin bariilgiigi kędelmęrięd, onogoo ba zebseger byrimęsen kangaka

Agiiin aimagiin Mogoiitiin somonii Ceęęiin neremzete komuuniin dergede gazariin reformiin tēsbębiin josoor odoo zilde kamta eldeb Janziin bariilga kiike josotoi baises aadla mēnē araikān 50 kubi dyryeed baina, geke zuura bolzoriini Janvaari 1-de bolno.

Ene bariilgada 45 kędelmęrę morid, 40 kędelmęręn jabaka tēsbęte aadla odoo kori garan kędelmęrięd, 20 morid kędelmęręzē baina. Terege ūara, argamza deęe g. m. zyilyyd ton dutamag jikenkini ebderkeni: Kęjor miņęan aęaa ūine beledkeędesen modod koltoosotoigoo ene ymekirze kebtene.

Ene bariilgiin kędelmęriigi zonkilon jabuulka kariuucalga niur bolko Kaidab Erdeniin gedeg bariilgiin kędelmęręd gyiced sanalaa tabiza ęukala kemzel abkiiin orondo albadan zakiraka jabadaliigi erkilze baina.

Kolkoosuudiin pravleeni bol bariilgiigi kurdabęalka keregte tusa-jaicakiin orondo bariilga deere jianian sain sain moridoo geder-geęa abęa bięe kędelmęręd tabika

g. m. jabadal garęa tyneee saad toromcog bolko. Edener bol mēn tyyn ęelen oportuniis josoor kandasani ecesee sain sain darka-ęuudaa gedergeni abka ba kynese tezeel dutaaka jabadal garnā.

Nyydel ba zarimdag nyddeliin mal azaltai ene agiiin aimagta gazariin reformo jabuulza tēbki-nyylke jabadal bolbol imagta ęukala udkatai baibaę aimagiin emkinyid gyiced sanalaa tabina, ygei, bodoto kętelberii zaabari eęene ygei.

Dabaagiin neremzete komuuniin maliini gazaa konozo baina

Deede—Ydiin aimagiin Dabaatiin somonii Dabaagiin neremzete komuuna bolbol aduu malaa dulaan bairada oruulaa ygei uęaraas bykii aduu maliini casan ūurgan dotoroo gadaa konozo baina.

MTF-in byke maliin ūabaasa ūibke deereel kebtęze baika ba, ykesen ykeritni maliin koto korioc

Odoo yjede bykii maliini dulaan bairada oruulagdasan baika josotoi aadla aduu maliini casan ūurganda talaar konozo, ęonodo idyylze baina. Urida dursagdasanaas gaudur 10 garan miņęan tękerięer absan geryyd ymekirze baina.

Ene jike osoldol tasaldaliigi darui usadkakiia orondo, karin keregseer ygei byri gęnzęgei bolgozo baigaa ene alban kolroguudta kemzee abka,

Bolsoviig,

dotoroo kęjor gurban konogto kebtęze baidag. Tere meter mal azaldaa kaięa kereg kandaka jabadal yrgelzele baina.

lime buzagal baidaltai kolkoosiin pravleeni eris katuu kemzee abka.

Ynenii brigada: Daęiliin, Riņęeniil ba Galsanzabiin.

1-9. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Tosobeledkei

Toso beledkeiin tēsbęigi gyicedkeke josotoibdi

Cegnee ygein yre-ene mēn

Selenge. Tus aimagiin Nojokon somonii Jirbanoviin neremzete arteel bolbol, odoo ziliin tosobeledkeiin tēsbęigi dyryęeke jabadaldā ton oportuniisaar kandasaniil aęaar ziliingę tēsbęigi araikān geze 25 kubi gyicedkeke, geketei kamta tus arteeliin tyryylegeęe Rinqeniil ba nigalan bodogęo Radnazab Rinqeniil geęeđ bol, toso beledkeiin kampaanida tasaldaltai baika tula enynde jamarę kemzee abalgyi „ęeręę bytekede naidada“ amagalan suusaar cagiigi ęngęręgezi. Lime baises tula, arteeliin dunda

Zakaaminda tosobeledkeiigi tasalduulba

Zakaaminiin aimag dotor tosobeledkeiin kampaani kerzergęer jabaza bainab gebel, byke aimag dotoroo kamta 314 ceentnir tēsbęeti aad dekaabriin negeniil medeęeer orol kamta 64 c. arai geze oruulagdasan azai.

Tus aimagiin tosobeledkeiin zurgaanii erkilegeę nek. C. Garmiin geęęe kolkoosuudiin ba ęmęiin azaltanii tosojoo tuęaakadani negenę męnęe ba baraa eęel ygei, kosoosor busaadag tulani, kolkoosozuud ęmęiin azaltan ęerlingęe toso tuęaaka ygei jabadaluud olon ygedesen. Karin tosobeledkele jiresen 400 tukai meeter tavaar ba 500 pyud talkiigi kendeę eęelgyi sklaadtaa darađ baisesni tēbęgiin masloproomiin zyęees ileryylze ene talka baraanii toso tuęaagęadta eęyylsen baina.

Gadana ene tosonii zurgaanii tyryylegeę Garmiin bol aimag dotoroo kaana kedii feerme bilgi medene ygei, limees odoo zilde jamar feerme. Bolon tosonii zavooduudiin keden ęeneen ceentnir toso tuęaaka tēsbęteigi medene ygei baiba.

lime baidaliigi Deede Ydiin, masloproomiin zyęees jireze salgalta kiize ali bykii dutuu dunda baisesniigi ileryylen Garmiin tukai kereg syydte eętębe.

Koirog zantai tyryylegeęiini aasa

M—Šiberiin aimagiin Guęadiin somonii zęblęliin tyryylegeę Ceden ūaigaz geęęe ęngęręge zuniil yjede „bajan ęadaltai kynii gerte oęozo arki uusan“ baina geze Buriad-Mongoliin“ Ynenii“ dugaarta tolilogdoso azai. Lime jabadal deeres keden ulas tēriin ęanarai kampaaniinud zigşyryiteli salaar ęngęręsen.

1930—31 onii modonii beledkele niudargaęuudiin kutuu aęaltigi dyrygyylsen ygei deeres „B—M. Praavda“ soniini kuudasanda gar-sanaas gadana aimagiin gyicedkeke komiteediin zyęees oportuniis temdegiel abasan ūuu.

1931—32 onii yjede cag yrgelze arki uzaa, neęete sultuugaar, sarguuliin gazaa (kinoo naadani tolilogdoso azai. Lime jabadal deeres keden ulas tēriin ęanarai kampaaniinud zigşyryiteli salaar ęngęręsen.

1930—31 onii modonii beledkele niudargaęuudiin kutuu aęaltigi dyrygyylsen ygei deeres „B—M. Praavda“ soniini kuudasanda gar-

Kiliin caana

Kriizes ba angiiin baidaanuud

Fraanca

Parizi, 22 (T). Tardięeetiin zasaagiin gazariin baika yjede ekilegesen kędelmęrięn tariaaęanii baankiin keregliigi ūidkeke jabadalliigi Pariziin syid eęęęer ekilbe. Francusiin byziitiin bolbol kędelmęrięn tariaaęanii baankiigi kariuucalga kamaaduulza, Fraansiin kędelmęrięniil baankiigi ba „Jumaniite“ sonindo saad todor kiikiigi kyysen baina. Kędelmęrięn tariaaęanii baanka bolbol jabuulгаа ton zębęer kiize baises, tyynii direęter Zorz Marraan geęęe ton ynen ūdarguu baises geze ūinelelege kiigęeđ syid deere kelesen baina.

Angli

Loondon, 22 (T). „Manchester Gardiaanii“ medeęeke josoor, Braziiliin zasaagiin gazar bolbol jumaniit ene cęngiin unaka jabadalliigi zogsoko zorilgoor, arban miljoon meęoog koofe usadkasaniigaa syyleer, oiriin 3 zilde kooftiin modo tarkiigi korimzolson kuult togtool gargaba. Kooftiin

Soninii erkilegeęiigi orologo D. Cedenii